

[M. K. Sørensen.]

sens Bekymring for, at de store Kommuner skulde komme til at dominere helt og fuldt, naar man indførte den nye Valgmetode, tror jeg heller ikke rigtig paa; men for øvrigt kan jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at netop den Valgmetode, vi har, bevirker, at nogle smaa Kommuner i Virkeligheden fuldstændig kan tilsidesætte de store Kommuners berettigede Interesser ved Valgenes Afholdelse.

Jeg tror, som sagt, ikke paa, at Flertallet af Amdsraadsmedlemmer skulde blive kommunalt ukyndige Folk, tværtimod, jeg tror, at man fra alle Sider vil bestræbe sig for at faa de sagligt set bedst uddannede Folk ved de forskellige Valg. Den Tale om, at Amdsraadsvalgene endelig ikke maa blive politiske, har jeg ikke hørt noget om før, for Sagen er jo den, at de har været politiske saa lang Tid, jeg kan huske; det har altid været saaledes, at naar man kom til et Amdsraadsvalg, saa var det de politiske Partier, der afgjorde, hvorledes Fordelingen af Mandaterne skulde være.

Til de Bemærkninger ogsaa af almindelig Karakter, som det ærede Medlem Hr. Krag fremsatte, vil jeg sige, at naar Sagen her er rejst, saa er det, fordi man vil øve politisk Retfærdighed mod anderledes tænkende. Det er muligt, at man ikke ønsker at medvirke til dette fra Venstres Side, og det maa vi jo saa finde os i.

Med Hensyn til selve den Valgagitation, som det ærede Medlem Hr. Krag mente vilde komme til at gaa for strid Vind ud over Amterne forud for Amdsraadsvalgene, saa kender vi jo udmærket godt en saadan Agitation i Forvejen; vi ved, den føres. Paastanden om, at man for Fremtiden ikke skulde tage Hensyn til saglig Indsigt, betyder jo i Virkeligheden, at man har en daarlig Tro til de Folk, der skal træffe Afgørelsen. Jeg har ved Amdsraadsvalg, der har været afholdt efter den gamle Valgmetode, set, at et Amdsraadsmedlem kunde være saa dygtig, han være vilde, hvis ikke hans Parti var i Besiddelse af saa mange Stemmer, at de kunde gennemføre hans Valg, ja, saa blev han stødt ud i det yderste Mørke. Saa-dan gaar det til nu, og det er jo i alt Fald ikke noget særligt Bevis for, at man nu tager saglige Hensyn ved de Valg, der afholdes.

Jeg vil gerne slutte med at sige med Hensyn til Spørgsmaalet om Amternes Tilsynspligt overfor de forskellige Kommuner, at denne Tilsynspligt skal ikke omsættes til Formynderskab, som bliver til Skade for de enkelte Kommuner. Tilsynspligten er der, og den er paa sin Plads, men bør ikke

udarte til at blive Formynderskab, hvad vi har set Tilfælde paa ved enkelte Lejligheder rundt om i Landet.

A. C. D. Petersen: Flertallets Ordfører, det ærede Medlem Hr. M. K. Sørensen, fremsatte for et Øjeblik siden den Paastand, at under den nuværende Valglov har det vist sig, at de smaa Kommuner formaaede at tilsidesætte de større Kommuners berettigede Interesser. Det er den Slags Paastand, man altid kan fremsætte, men naar man ikke vedlægger dem med noget Bevis, synes jeg ikke, man kan forlange, det skal virke ret overbevisende. Hvor er det, man har set, at de smaa Kommuner i et Amt har formaaet at rotte sig sammen til Skade for de store? Jeg synes, at det er i høj Grad kun en Paastand. Men hvis der virkelig er en stor Kommune, der mener at have Interesser, der maatte være stridende mod det store Flertal af mindre Kommuner, anser jeg ikke dem for at være berettigede, og saa vil de heller ikke efter den foreslaaede Valgmaade kunne gennemføres.

Naar det ærede Medlem siger, at Valgene allerede er politiske, er det naturligvis rigtigt; men derfor kan jeg heller ikke forstaa, hvilke Interesser man vil pleje ved den af Flertallet foreslaaede Form. Valget er nu politisk, saaledes at hvert Parti kan faa deres forholdsvis Repræsentation i Amdsraadet, kun med det Forbehold, at de mindre kommunale Forsamlinger paa Forhaand sigter Mindretallene fra, saa at de ikke faar den fuldt berettigede Indflydelse. Det er det, mit Forslag tilsigter at ændre, saaledes at alle politiske Partier i Virkeligheden kan faa den fuldt berettigede Indflydelse ved Amdsraadsvalgene. Efter mit Forslag kan alle politiske Partier blive fuldstændig ensartet og retfærdigt repræsenteret i Amdsraadet.

Der er den meget væsentlige og beklagelige Ting, at den foreslaaede Valgmaade lægger Valget bort fra de i kommunal Henseende særlig indsigtsfulde over til det almindelige Vælgerkorps, der ikke kan siges at være i Besiddelse af denne Indsigt. Der bliver ikke nogen Gevinst partipolitisk for noget Parti; der bliver kun det Minus, at for Fremtiden skal en ukyndig Vælgerforsamling vælge de Mænd, om hvilke alle er enige om, at de skal være særlig kvalificerede. Alle har hidtil været enige om, at det gjaldt om at faa de kommunalt indsigtfuldeste Mænd valgt. Det elimineres bort ved Flertallets Forslag. Efter Flertallets Forslag vil det, der allerede nu sker i de store Sognekommuner, hvor der holdes